

Szindbád a Mélypincében

A Tabán utolsó emlékeit a Szövetés-
utcában őrzi Poldi bácsi

Valamikor, nem is olyan régen Poldi bácsi, teljes nevén Krausz Lipót nevezetesség volt Budapesten. Tizenöt éven át — 1933-ig, amíg a zeg-zugos, regényes Tabánt le nem bontották — ő mérte a legzamatosabb bort, felesége, Poldi néni konyhájából kerültek ki a legízesebb falatok, az egykori Fehér Sas- és Görög-utca sarkán álló ódon kis kocsmában, amelynek cégére messzire jelezte: »Vendéglő a Mélypincéhez.

Bort mértek itt már a török idők óta, rác hajósok, lókupecsek, eszenecsejálékosok vidám nótázással verték fel az éjszaka csendjét, sőt a legenda szerint Casanova is itt bujt meg egy alkalommal, amikor egy régi hadnagyulcai ház ablakán át kellett menekülnie a féltékeny férj haragja elől. Gyakran betértek egy pohár itálra azok a ledér hölgyek is, akiket felelt erkölcsük miatt Mária Terézia telepített ki a császárvárosból.

A sok évezredes kocsmá azonban Poldi bácsi vezetése alatt lett híres hely. Nyaranta a macskakövekkel kirakott apró udvar egyetlen ecetfájának árnyékában a magyar szellemi élet kiválóságai hűsöltek. A törzsvendégek: írók, költők, újságírók reggelig tartó koccintgatások közben vitatták meg az eseményeket. Operanékesek daloltak rügtönzött rímekre az egyetlen szál cigány, Joco kíséréte mellett. Ugy jártak a Mélypince Poldijához, mintha hazamennének.

Krudy hajnali felfedezése

A Mélypince igazi virágzását és fellendülését Poldi bácsi személyének, pontosabban egyik díszkrét ruhadarabjának köszönhetette.

— Egy szép nyári éjszaka, 1918-ban — emlékszik vissza Poldi bácsi — még alig pár hete voltam a Mélypince gazdája, arra óbédtem, hogy zörgelnek az ablakon. Kiugrottam az ágyból és úgy, ahogy voltam, siettem felhúzni a redőnyt. A beszűrődő holdvilág fénye egy gyönyörű szál barna férfit és egy alacsonyabbat világított meg előttem, akinek ezüstös firtjei a homlokába hulltak. Egy barátom társaságában érkeztek. Ő odasúgta nekem: »Ez Krúdy Gyula és Bródy Sándor«.

— Krudy szelíden végignézett rajtam és odafordult Bródyhoz: »Sándor, ide fogunk járni mindig. Ez a Poldi csak tisztességes ember lehet, ha hosszú gatyát hord. Ilyet se láttam vagy húsz éve.«

— Krudy megtartotta szavát, mindennapos vendégem lett, bizalmas pertu barátom. Megosztotta velem gondját-baját. Egy-egy átkarttyázott éjszaka után kora reggel átkonfliktusozott hozzám az Otthonból és ragyogóan színes szavaival mesélte el kalandjait.

— Bródy és Krudy után szinte sereglettek hozzám az írók, művészek, tudósok a Mélypincébe — meséli tovább könnybelábadt szemekkel.

Három rostélyos

Büszkeséggel veszi elő a régi szép idők emlékeit őrző vendékönyvet, felolvassa a törzsvendégek neveit, akik között ott szerepel a magyar szellemi élet színe-java. Szerb Antal, Fényes Adolf, Rákosi Szidi, Abrányi Kornél, Szomory Emil, a színész Hegedűs Gyula, Pünköszt Andor, Ráskai László, Márai Sándor, Laczkó Géza, Székely Mihály, Ignatus, Várkonyi Titusz, Mihályfi Ernő, Rónay Mária, Keresztury Dezso, Zsolt Béla.

Ahogy Poldi bácsi felolvassa élete legboldogabb korszakát idéző neveket, mindegyikhez megjegyzést fűz, legtöbbször azt, hogy »pertu barátom«.

Poldi bácsi ma hetvenhétéves. »Kéihetese, ahogy ő mondja. Kis udvari szobájában féltő szeretettel őrzi a sárguló lapú vendékönyvet. Ez minden, ami neki a Mélypincéből megmaradt. A muzéális értékű vendékönyv nem száraz autogram-gyűjtemény, hanem a vallomások könyve. »E-ttem legszebb napjait és éjszakáit a Mélypincében töltöttem« — olvassom benne Szindbád gyöngybetűs sorait és a jókedvű rímek és trófék rajzok után hosszú oldalakon keresztül versben és prózában siratják a törzsvendégek a halálra ítélt Tabánt, amely Mélypincéstől együtt végleg a múlt emléke lett.

Dutka Mária